

กระทู้ถามที่ ๘๑๔ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓

เรื่อง ปัญหาการพัฒนาหมู่บ้านน้ำโจงและแม่น้ำสงคราม

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามนายรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้

ราษฎรประสบปัญหาความเดือดร้อนทั้งในฤดูแล้งและฤดูฝน โดยในฤดูแล้งจะมีสภาพแห้งแล้ง และขาดแคลนน้ำในการอุปโภค บริโภค รวมถึงปัญหาประปาหมู่บ้าน ประปาโรงเรียน และปัญหา น้ำที่เกษตรกรจำเป็นต้องใช้ในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ส่วนในฤดูฝนก็จะมีฝนตกหนักทำให้เกิดน้ำท่วมราษฎรในพื้นที่ได้รับความเดือดร้อนทรัพย์สินเสียหาย หากได้รับการแก้ไขปัญหาให้สภาพพื้นที่เกิดความสมดุลระหว่างฤดูแล้ง และฤดูฝน ราษฎรจะได้รับประโยชน์อย่างมาก และแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนให้ราษฎรในพื้นที่ได้เป็นอย่างดี จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลได้เตรียมแผนการเพื่อแก้ไขปัญหาน้ำท่วมที่ขาดแคลนน้ำใช้ในการอุปโภคบริโภค และน้ำใช้เพื่อการเกษตรกรรมในฤดูแล้ง และแก้ไขปัญหาน้ำท่วมในฤดูฝน ซึ่งอาจทำให้เกิดอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สินของราษฎรอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๒. หากยังไม่มีนโยบายใด ๆ รัฐบาลจะดำเนินการตามนโยบายแผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง เพื่อให้เกษตรกรมีน้ำในการอุปโภคบริโภค และมีน้ำใช้ในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยการสร้างฝาย เขื่อน ประตูระบายน้ำ และอ่างเก็บน้ำเพื่อเก็บกักน้ำไว้ใช้ในฤดูแล้ง และแก้ไขปัญหาน้ำท่วมในฤดูฝนให้แกราษฎรที่อาศัยบริเวณใกล้แม่น้ำต่าง ๆ ที่มักเกิดปัญหาโดยเฉพาะใน ๓ จังหวัด คือ นครพนม สกลนคร และหนองคาย ไว้หรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๓. รัฐบาลได้วางแผน หรือมีโครงการในการพัฒนาหมู่บ้านน้ำโจง และแม่น้ำสงคราม ใน ๓ จังหวัดข้างต้นไว้อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

ภูมิพัฒน์ พชรทรัพย์

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

คำตอบกระทู้ถามที่ ๘๑๔ ร.

ของ นายภูมิพัฒน์ พชรทรัพย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
เรื่อง ปัญหาการพัฒนาลุ่มแม่น้ำโขงและแม่น้ำสงคราม

ข้าพเจ้า นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี ขอตอบกระทู้ถาม เรื่อง ปัญหาการพัฒนา
ลุ่มแม่น้ำโขงและแม่น้ำสงคราม ของท่านสมาชิกผู้มีความสนใจ ดังนี้

คำตอบข้อที่ ๑

ขอเรียนว่า รัฐบาลโดยกรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีแผนการจัดสรรน้ำ
ทั่วประเทศตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๓ คาบเกี่ยวช่วงการเพาะปลูก
พืชฤดูแล้ง เดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๒ ถึงเดือนเมษายน ๒๕๕๓ โดยใช้น้ำต้นทุนจากอ่างเก็บน้ำ
ขนาดใหญ่ และอ่างเก็บน้ำขนาดกลาง รวมจำนวน ๒๐,๗๒๐ ล้านลูกบาศก์เมตร สำหรับกิจกรรมต่าง ๆ
ตามลำดับดังนี้ เพื่อการอุปโภค-บริโภคจำนวน ๑,๘๓๖ ล้านลูกบาศก์เมตร เพื่อการรักษาระบบนิเวศน์
และอื่น ๆ จำนวน ๕,๕๓๕ ล้านลูกบาศก์เมตร เพื่อการเกษตรกรรม จำนวน ๑๓,๑๗๖ ล้านลูกบาศก์เมตร
และเพื่อการอุตสาหกรรมจำนวน ๑๖๕ ล้านลูกบาศก์เมตร ทั้งนี้ เป็นการจัดสรรให้พื้นที่ลุ่มน้ำโขง
และลุ่มน้ำสงคราม เพื่อการอุปโภค - บริโภค จำนวน ๓๗ ล้านลูกบาศก์เมตร เพื่อการเกษตรจำนวน
๓๔๑ ล้านลูกบาศก์เมตร รวมจำนวน ๓๗๘ ล้านลูกบาศก์เมตร ปัจจุบันมีการใช้น้ำในภาพรวม
ทั่วประเทศไปแล้วจำนวน ๑๖,๔๔๔ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ ๗๕ ของแผนจัดสรรน้ำ
ยังเหลือปริมาณน้ำที่ใช้ได้ตามแผนจำนวน ๔,๒๗๖ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ ๒๑ ทั้งนี้
ฤดูแล้งยังเหลือระยะเวลาอีกประมาณ ๑ เดือนเศษ จึงมีแนวโน้มการใช้น้ำเกินแผนที่วางไว้
กรมชลประทานได้ขอความร่วมมือจากทุกภาคส่วนให้ช่วยกันประหยัดน้ำมาโดยตลอด โดยเฉพาะ
เกษตรกรผู้ทำนาปรัง หากทำนาปรังต่อเนื่องเต็มพื้นที่เหมือนเช่นปีที่ผ่านมามีแนวโน้มที่ต้องใช้น้ำเพิ่มขึ้น
ซึ่งจะส่งผลต่อปริมาณน้ำต้นทุนที่มีอยู่ลดลงไปด้วย และจะทำให้เกิดปัญหาการขาดแคลนน้ำอย่างแน่นอน
ในอนาคต ดังนั้น เกษตรกรจึงควรงดการทำนาปรังครั้งที่ ๒ หรือปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชที่ใช้น้ำน้อยแทน
นอกจากนี้กรมชลประทานยังให้หน่วยงานในพื้นที่รับผิดชอบตรวจสอบสภาพอาคารต่าง ๆ รวมถึง
ระบบส่งน้ำให้มีสภาพพร้อมใช้งานอยู่เสมอเพื่อเป็นการลดการสูญเสียน้ำโดยเปล่าประโยชน์
และรณรงค์ให้เกษตรกรใช้น้ำอย่างมีคุณค่ามากยิ่งขึ้น โดยการนำน้ำที่เหลือจากการเพาะปลูกแล้ว
ซึ่งต้องระบายลงสู่คลองระบายน้ำให้นำกลับมาใช้เพื่อการเพาะปลูกอีกครั้ง อย่่างไรก็ตามกรมชลประทาน

ได้เตรียมเครื่องสูบน้ำและรถยนต์บรรทุกน้ำเพื่อสนับสนุนการใช้น้ำในช่วงฤดูแล้ง พร้อมจะเข้าไปช่วยเหลือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของราษฎรหากได้รับการร้องขอ ส่วนการแก้ไขปัญหาทั่วม ในฤดูฝนนั้น กรมชลประทานมีความพร้อมในการดำเนินการช่วยเหลือราษฎรในพื้นที่ โดยมีอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และโครงการชลประทานขนาดเล็ก รองรับและเก็บกักน้ำไว้ หากมีฝนตกทำอ่างเก็บน้ำก็มีอาคารชลประทานช่วยป้องกันและแก้ไขปัญหาทั่วม โดยจัดแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาทั่วม เพื่อใช้เป็นแนวทางหลักในการบริหารจัดการน้ำ แบ่งเป็น ๓ ระยะ ได้แก่ แผนงานก่อนน้ำมา แผนงานระหว่างน้ำมา และแผนงานหลังน้ำมา และได้ประสานความร่วมมือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อประชาสัมพันธ์ให้ราษฎรได้ทราบล่วงหน้า และสามารถให้ความช่วยเหลือได้รวดเร็ว ตลอดจนได้มีการจัดตั้งศูนย์ประมวลวิเคราะห์สถานการณ์น้ำในภูมิภาค และส่วนกลาง เพื่อประสานงานสั่งการเมื่อมีเหตุการณ์เกิดขึ้น

นอกจากนี้ รัฐบาลยังได้จัดทำแผนการลงทุนพัฒนาและบริหารจัดการน้ำและการชลประทาน ซึ่งได้พิจารณากลับกรองและจัดลำดับความสำคัญของโครงการต่าง ๆ ให้เป็นไปตามหลักการ และสามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งประกอบด้วย

๑. พื้นฟูบูรณะแหล่งน้ำนอกเขตชลประทานทั่วประเทศ โดยกรมทรัพยากรน้ำ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กำหนดเป้าหมาย จำนวน ๖,๕๕๒ แห่ง ที่ต้องเร่งรัดดำเนินการให้ครบถ้วนแล้วเสร็จภายในระยะเวลา ๓ ปี (ปี ๒๕๕๒ - ๒๕๕๔)

๒. เพิ่มประสิทธิภาพแหล่งน้ำนอกเขตชลประทานเดิมและขยายพื้นที่ชลประทานใหม่ ในพื้นที่ขาดแคลนน้ำ ตามศักยภาพทางอุทกศาสตร์ของพื้นที่ โดยกรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำหนดเป้าหมายให้สามารถเพิ่มน้ำต้นทุนให้ได้ จำนวน ๔,๖๐๕ ลูกบาศก์เมตร ภายในปี ๒๕๖๓ และเพิ่มพื้นที่ชลประทานให้ได้จำนวน ๖.๔๒ ล้านไร่ ภายในระยะเวลาเดียวกัน โดยจะเพิ่มพื้นที่ชลประทาน จำนวน ๑.๒๕ ล้านไร่ ภายในปี ๒๕๕๔ จำนวน ๐.๗ ล้านไร่ ภายในปี ๒๕๕๕ และจำนวน ๔.๒๐ ล้านไร่ ภายในปี ๒๕๖๓

๓. บรรเทาปัญหาอุทกภัย โดยกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และกรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมโยธาธิการและผังเมือง กระทรวงมหาดไทย กำหนดเป้าหมายภายในปี ๒๕๕๔ ให้สามารถฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรมให้ได้จำนวน ๑.๑ ล้านไร่ และป้องกันการสูญเสียหน้าดินและพื้นที่ดินถล่มให้ได้จำนวน ๑.๑ ล้านไร่ อย่างไรก็ตาม การดำเนินการดังกล่าว ยังไม่เกิดผลในการ

ลดการกัดเซาะพื้นที่ต้นน้ำและความเร็วน้ำหลากได้ในระยะเวลาอันสั้น เนื่องจากต้องใช้ระยะเวลา มากกว่า ๓ ปี จึงจะเห็นผลและจะต้องมีการดูแลบำรุงรักษาอย่างต่อเนื่อง สำหรับการลดความเสี่ยง จากอุทกภัยของชุมชนเมืองและพื้นที่เศรษฐกิจหลักมีเป้าหมายก่อสร้างระบบป้องกันน้ำท่วมชุมชน ๓๕ เมือง ใน ๑๘ จังหวัด

คำตอบข้อที่ ๒

ขอเรียนว่า จากข้อมูลของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมทรัพยากรน้ำ มีแผนงาน/โครงการปรับปรุงฟื้นฟูแหล่งน้ำในสามจังหวัดทั้งในส่วน of แผนงาน/โครงการงบประมาณ ภายใต้แผนฟื้นฟูเศรษฐกิจ ระยะที่ ๒ (SP2) งบประมาณปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ และ ๒๕๕๔ โดยจะดำเนินการในจังหวัดนครพนม จำนวน ๕๒ โครงการ จังหวัดสกลนคร จำนวน ๑๔๓ โครงการ และจังหวัดหนองคาย จำนวน ๗๗ โครงการ นอกจากนี้กรมชลประทาน กระทรวงเกษตร และสหกรณ์ได้รับอนุมัติแผนงานงบประมาณตามแผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง ๒๕๕๕ ซึ่งอยู่ระหว่าง ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ และมีแผนดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ และ ๒๕๕๕ โดยดำเนินการในจังหวัดนครพนม จำนวน ๑๓ โครงการ จังหวัดสกลนคร จำนวน ๑๔ โครงการ และจังหวัดหนองคาย จำนวน ๑๓ โครงการ

คำตอบข้อที่ ๓

ขอเรียนว่าในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำโขง และแม่น้ำสงคราม ได้มีการวางโครงการเบื้องต้นในการ พัฒนาแหล่งน้ำ เพื่อให้มีแหล่งเก็บกักน้ำในช่วงฤดูฝนเพิ่มมากขึ้น สำหรับหล่อเลี้ยงพื้นที่การเกษตร ของราษฎรอย่างครอบคลุมเต็มตามศักยภาพของพื้นที่ และเพื่อป้องกันปัญหาน้ำท่วม ซึ่งนอกจาก ได้รับอนุมัติแผนงานงบประมาณตามแผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง ๒๕๕๕ แล้ว กรมชลประทานได้ จัดแผนงานเพื่อพัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำโขง และลุ่มน้ำสงคราม ในเขตพื้นที่จังหวัดนครพนม จังหวัดสกลนคร และ จังหวัดหนองคาย ดังนี้

จังหวัดนครพนม

ลุ่มน้ำสงครามในเขตพื้นที่จังหวัดนครพนม

๑. โครงการประจักษ์บายน้ำบ้านหนองบัวพร้อมระบบส่งน้ำ ตำบลนาหว้า อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม

๒. โครงการประจักษ์บายน้ำปากแม่น้ำสงครามพร้อมระบบส่งน้ำ ตำบลไชยบุรี อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม จะดำเนินการจ้างศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมเพิ่มเติม

จังหวัดสกลนคร

๑. กลุ่มน้ำโขงในเขตพื้นที่จังหวัดสกลนคร

- สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านดอนคู อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร ดำเนินการเมื่อปี ๒๕๕๒

๒. กลุ่มน้ำสงครามในเขตพื้นที่จังหวัดสกลนคร

๑) โครงการประดูระบายน้ำบ้านลำน้ำยามพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านอากาศ ตำบลอากาศ อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร อยู่ระหว่างดำเนินการก่อสร้าง เวลาดำเนินการ พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๕๕

๒) โครงการประดูระบายน้ำบ้านก่อพร้อมระบบส่งน้ำ ตำบลหนองสอง อำเภวานรนิวาส จังหวัดสกลนคร อยู่ระหว่างทบทวนความเหมาะสมของโครงการ

จังหวัดหนองคาย

๑. กลุ่มน้ำโขงในพื้นที่จังหวัดหนองคาย

๑) งานก่อสร้างประดูระบายน้ำและเก็บกักน้ำห้วยน้ำสวย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

๒) งานก่อสร้างประดูระบายน้ำและเก็บกักน้ำห้วยอาสง อำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย

๒. กลุ่มน้ำสงครามในพื้นที่จังหวัดหนองคาย

- โครงการประดูระบายน้ำบ้านห้วยทรายพร้อมระบบส่งน้ำ ตำบลโซ่ อำเภอโซ่พิสัย จังหวัดหนองคาย อยู่ระหว่างทบทวนความเหมาะสมของโครงการ

นอกจากนี้ ยังได้จัดทำแผนงานเพื่อศึกษาการจัดทำแผนแม่บทการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำและบรรเทาอุทกภัยกลุ่มน้ำโขงและแผนศึกษาพัฒนากลุ่มน้ำสงคราม หากเป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้จะสามารถดำเนินการได้ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔